1 חסם עורקים מתקדם

מטרה

עצירת דימום פורץ.

התוויות

- עצירת דימום פורץ / עורקי בגפיים.
- קטיעת גפה.
- עצירת דימום שאינו נעצר באמצעות לחץ ישיר.
- עצירת דימום במתאר מאוים/תחת אש/חשוך.
- המרת חסם עורקי שהונח בקצה גפה לחסם עורקי דיסטלי.

סיבוכים אפשריים

- נזק איסכמי משמעותי לגפה עד לכדי קטיעה.
- נזק נוירולוגי מישני לגפה.
- המשך של הדימום.

דגשים כלליים

- יש לשקול המרת חסם העורקים לחבישה לוחצת, חבישת GNIKCAP, חסם עורקים אחר קרוב יותר למקור הדימום – בהתאם לאינדיקציות.

ציוד נדרש

- חסם עורקים מתקדם מאחד מהסוגים הבאים:
- TAC
- TMT
- FOS
- TX MAS

סדר הפעולות (ייתכנו שינויים קלים בין הדגמים אך סדר הפעולות זהה)

1. פתח והוצא את חסם העורקים מאריזתו.
2. שחרר את רצועת ההידוק.

3. השחל את הגפה אל תוך רצועת ההידוק כ־10 ס"מ מעל למקור הדימום.
4. כאשר לא ניתן לזהות את מקור הדימום או במתאר חשוך/מאוים – השחל את הרצועה עד לראש הגפה.
5. הדק את הרצועה בחזקה ככל שניתן על הגפה.
6. סובב את מוט ההידוק בחוזקה עד לעצירה מוחלטת של הדימום.
7. קבע את מוט הידוק במקום הייעודי.
8. קבע את שארית הרצועה.
9. וודא עצירת הדימום.
10. וודא העדר דופק בקצה הגפה.
11. רשום שעה בארבע ספרות על התווית הייעודית.

+ שקול מתן טיפול תרופתי כנגד כאב (לא על חשבון פעולות מצילות חיים).

המרת חסם עורקים

המרה תבוצע רק על־ידי מטפלים ברמת ALS (פראמדיק או רופא).

1. אינדיקציות להמרה:
   א. פגיעה חודרת לגפה שטופלה באמצעות ח"ע ומדובר בפינוי ממושך (מעל 20-30 דק').
   ב. יש אפשרות לנטר את הדימום (ויזואלית וקלינית).
2. קונטרה-אינדיקציות להמרה:
   א. אר"ן
   ב. פצוע בשוק (ל"ד סיסטולי נמוך מ 09 ממ"כ, טאכיקרדיה מעל 100 mpb, חיוורון והזעה)
   ג. לא ניתן לשלול התחדשות דמם
   ד. אין אפשרות להתקין LINE ורידי או תוך גרמי לצורך מתן דם / פלזמה / הרטמן.

סדר פעולות

1. יש לחשוף את אזור הפציעה, לבחון ולהעריך מקרוב את מקום הפגיעה.
2. במידה והונח חסם עורקים מאולתר יש להניח חסם עורקים נוסף (לא מהודק) כ־10 סמ' מעל נקודת הפציעה.

3. יש לבצע packing עם חבישה המוסטטית + לחץ ישיר עם תחבושת אישית/אלסטית על מקור הדימום.
4. יש לשחרר הדרגתית את חסם העורקים תוך ניטור הדוק של אזור חבישת הלחץ.
5. במידה ומתחדש דימום בלתי נשלט יש להדק מחדש את חסם העורקים המקורי.
6. במידה והדימום עדיין לא נעצר – יש להדק את חסם העורקים הנוסף שהונח.

המרה מחסם עורקים ראש גפה לחסם עורקים דיסטאלי

- תבוצע רק במקרים שחסם העורקים המקורי הונח במרחק העולה על 15 סמ' מנקודת הפציעה.
- בשלב ראשון יונח חסם עורקים דיסטאלי קרוב יותר לנקודת הפציעה (במרחק של 5-10 סמ').
- לאחר מכן יוסר חסם העורקים המקורי תוך ניטור הדוק של נקודת הפציעה.
- במידה ומתחדש דימום – יש להדק מחדש את החסם המקורי.